

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 16. lib. Exodi, in quo describitur Populi
murmur ob famem & desiderium carnum Ægypti &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 16. lib. Exodi, in quo describitur Populi murmur ob famem & desiderium carniū Ægypti &c.

N.97. *Considera*: **Q**UOD sicut ex grandi incendio exhalari solet niger vapor, quò oculi redduntur inhabiles ad intuenda clarè objecta, sic ex illicitarum cupiditatum ardore humana ratio ita obfuscarì solet, ut mala moralia nullatenùs advertat, in quæ sese precipitet. *Utinam mortui essemus per manum Domini in terra Ægypti, quando sedebamus super ollas carniū &c.* Exclamant carnalibùs deliciis excæcati Israëlita. Inde orta est depravatæ naturæ Indoles proh dolor! vîcujus cum illis nitimur semper in vetitum, cupimusque negata. Testatur S. Script. 3. Reg. 11. Salomonem adamâsse mulieres alienigenas multas. Mirum Hércle: quòd inter tot fœminarum greges, quas Rex iste aluerat, nulla fiat mentio mulierum Israëlitarum? sed hic perversæ, ut dixeram, mos est naturæ: desiderare, & frui eò, quod non licet habere; atque hinc ipsemet sapiens, à mulierum vititarum usu insipiens effectus, testatur Proverb. 9. *Aquæ furtivæ dulciores sunt.* Atque Prosper p. 2. c. 8. de popul. Israël, ait: *Hac periculosa gravisque anima ingerit agritudo, ut noxia sumere velit, & quæ utilia sùnt, ac saluti proficiunt, spernat, ac renuat.* Hâc ergo agritudine affecti homines id miseræ habent, ut terrenis voluptatibùs saturari nequeant, & cœlestibùs penitus priventur; sicut Israëlitis manna de cœlo non priùs missum legitur, antequam farina ex Ægypto delata omninò defecerit. Teste regiò Prophetâ Deus dat escam pullis corvorum invocantibus cum Plal. 146. quæso: cur non etiam majores & adultos corvos dicitur nutrire? cum isti arrodendis & devorandis animalium cadaveribus semper incumbant; hinc prorsus indigni videntur, ut Deus specialem providentiam illis impendat: pulli verò cum ejusmodi fœtentes escas ignorent, & non attrectent; hinc specialiter Deo curæ sunt. Haud aliter hominibus evenit, qui operibus mortuis, voluptatibus videlicet carnalibus & terrenis instar corvorum adultorum per prava desideria inhiantes, se prorsus indignos reddunt supernis deliciis. *Vincenti dabo manna absconditum.* Apocal. 2. Promittit Deus, contemnenti carnales sensualesque delicias dabo spirituales: nam sicut stomachus vilissimis

mīs cibīs repletus, etsi splendidissimo assideat convivio, nullum ta-
 men ex eo saporem & suavitatem percipit, donec illi decocti, & con-
 sumpti sint; ita Christiani hominis anima carnalibūs repleta deliciis
 recreari, & refici nequit spiritualibūs, donec illæ penitūs sint ejectæ.
 ô stolidissimi igitur mortalium! ut quid diligitis vanitatem, & quæ-
 ritis mendacium? ut quid neglectō vel etiam spretō manna inhiatis
 carnibus Ægypti? an nescitis: omnes sensuales delicias officinis Sac-
 caropæorum simillimas esse, quæ oculis spectantium obijciunt varias
 capfas, quibūs aureis litteris mille gustūs oblectamenta promittuntur;
 at si quis has aperuerit, inanes nonnisi pixides reperiet. Quid unquam
 talium voluptatum excogitare potuit mundus, quod non senserit
 Salomon? & tamen hīs omnibūs pastus exclamat: *Vanitas vanitatum*
& omnia vanitas. Quibūs sensuum oblectamentis non indulgit Henri-
 cus VIII. Rex Angliæ? & tamen ad ultima vitæ deductus, altum in-
 gemuit: *Amici perdidimus omnia!* ut moriturus luculentum deponeret
 testimonium: *Voluptates omnes, quibūs in vita fuisset cum tanto*
animæ suæ dispendio fruitus, res esse inaniissimas. *Franc. de Lich. c. 5.*
refert; Parisiis intempestâ nocte tres viros non infimæ sortis per com-
 pita vagatos, vidisse de longinquo scēminam, cui puer præferbat fa-
 cem. Vultus velō tegabatur & larvâ. Quæsitâ à viris, proprius ac-
 cedere aulis: quid rerum ageret in platea inter umbras? reposuit: se
 cœnæ præparandæ causâ redire domum. Acceptō hoc responsō as-
 sociant se viri, & stipatō latere ad lares usque abeuntem comitantur.
 Referatam dein per famulum portam ingressi, & oblatō sibi per eun-
 dem potu vident velum cum larva remotum esse à vultu scēminæ,
 & adesse puellam raræ pulchritudinis. Ardere omnes, & quisque eâ
 potiri, quin etiam unus pudicitiam tentare. Illa quasi erubescere,
 tandem consentire incipit. Cupitâ voluptate fruuntur omnes: sed ut
 miserrimi vanitatis hujus sectatores se nihilo litasse cognoscerent,
 cernunt ante se scēminæ deperditæ locō jacere putridum ac tale fluens
 cadaver, puerō autem totōque domō mox disparente remanent tres
 illi, in abjectissimo civitatis loco depositi; duo quidem fractis cervi-
 cibūs mortui, tertius semivivus, qui inter cadavera repertus, confessio-
 ni relictus est. Hoc tragium exemplum cordi ducens Christiane Le-
 ctor, quidquid sensibilis amoris vel erga alienam, vel propriam per-
 sonam in illo vivit, ocius expelle, ne Dæmoni copiam facias, tibi
 turpiter & pernitiōse illudendi. Verbis Mosaicis obtempera, quibūs

R

ait

ait v. 19. hujus cap. *Nullus relinquat ex eo in manè.* Enim verò si diuturniorem moram in corde tuo eis concesseris, scatebit ipsum vermibus peccatorum: & sic nunquam mereberis refici sapidissimò Mannà celestium deliciarum.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 17. & 18. lib. Exodi, in quibus describitur Furgium Populi ob sitim, adaquatio ejus de petra. Victoria de Amalec reportata per preces Moysis Jethro adventus & consilium de ordinandis Judicibus.

N.98. Considera 1. **P**Luribus Christianis etiam singulari pietate insignibus, moraliter & tropologicè loquendò evenire, quod Israëlitis viatoribus evenerat: patiebantur hi ob penuriam aquarum sitim gravissimam; patiuntur & illi ob defectum spiritualium consolationum ac dulcedinum intolerabilem mentis ariditatem, cujus impatientes exclamant cum Israëlitis v. 2. capitis cit. *Da nobis aquam ad bibendum.* Verùm hos ego iisdem verbis, quibus ad Moysen usus est Deus v. 6. *Alloquor, inquit: Percuties petram, & exibit ex ea aqua.* Petra Christus est, quem oportet, per continuas preces pulsare, non intermittendò ullum ex consuetis precibus & sacris exercitiis. Taliter percussit hanc Petram Seraphicus Pater S. Franciscus, qui tantà animi desolatione cruciabatur, ut crederet saxa, si sentire possent, etiam dirumpi posse; à solitis tamen devotionibus nec latum unguem legitur defecisse. S. Mater Theresia 22. annos ea in ariditate consumpsit, ut quidquid Spiritum sapiebat, ei penitus videretur insipidum; attamen sacris insistere precibus non desistit: quò effecit, ut percussa Petra uberrimis divinarum consolationum aquis fluxerit: enim verò ad excellentissimum contemplationis gradum evecta, iussa est omnibus libris nuntium remittere, ut solum contemplaretur verbum, quod æternà generatione à Patre prodiit. Teste Penneq. p. 3. c. 3. Sacerdos quidam vitæ integerrimæ molestissimis phantasiis vexatus, adèò videbatur omnem spiritus dulcedinem perdidisse, & tantam contraxisse ariditatem, ut ad Altare sacra operari non valeret amplius: Petram tamen incredibili constantiâ gemitibus (cùm precibus ritè non posset) pulsans, eâ dulcedine perfundebatur, eâque teneritudine in Deiparam sibi charissimam ferebatur, ut totus propemodùm colli-